

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2002. gada 10. jūlija
rīkojumu Nr. 405

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0099

Profesija

Sociālo zinību skolotājs

Kvalifikācijas līmenis

5

Nodarbinātības apraksts

**Nodrošina sociālo zinību apguves procesu
atbilstoši sociālo zinību mērķim**

Pienākumi un uzdevumi

Pienākums	Uzdevumi
1. Veidot individuālo sociālo zinību koncepciju	1.1 Pārzināt pedagoģijas un psiholoģijas, veselības izglītības, ētikas, ekonomikas un pilsoniskās izglītības saturu, kas integrētas sociālajās zinībās.
2. Pārzināt valsts izglītības sistēmu reglamentējošos dokumentus.	2.1 Zināt Valsts izglītības standarta un sociālo zinību standarta un mācību programmas prasības. 2.2 Prast izveidot un piemērot savu sociālo zinību mācību programmu.
3. Īstenot sociālo zinību mācību programmu.	3.1 Nodrošināt zināšanu, prasmju apguvi un sekmēt attieksmju veidošanos atbilstoši sociālo zinību standarta izvirzītajiem mērķiem. 3.2 Pārzināt mācīšanas un mācīšanās metodiku. 3.3 Izvēlēties mācību saturam un skolēnu vecumposmam atbilstošas metodes, sekmējot radošās darbības pieredzes apguvi un attīstot jaunrades spējas. 3.4 Vērtēt skolēnu sasniegumus un rosināt skolēnu pašizglītošanos. 3.5 Pārvaldīt informācijas ieguves un komunikāciju tehnoloģijas. 3.6 Orientēties zinātnes un sabiedrības procesos, saistīt tos ar sociālo zinību saturu.
4. Ievērot skolēnu vecumposma īpatnības un skolēnu individualitāti.	4.1 Pārzināt bērna fiziskās un psihosociālās attīstības īpatnības. 4.2 Sekmēt skolēnu pilnveidošanas un pašpilnveidošanās procesu. 4.3 Sekmēt individuālo plānošanas prasmju attīstību atbilstoši skolēnu vajadzībām un vēlmēm.
5. Sekmēt skolēnu sociālo līdzdalību.	5.1 Palīdzēt apzināt dažādas līdzdalības iespējas. 5.2 Sekmēt demokrātisku attiecību, attieksmju un prasmju attīstību līdzdalībai pilsoniskas sabiedrības procesos.
6. Sekmēt drošu un radošu mācību vidi.	6.1 Prast veidot estētisku, veselīgu un drošu vidi. 6.2 Rosināt skolēnus radošai pašizpaušmei.. 6.3 Pilnveidot skolēnu prasmes riska situāciju izvērtēšanā.
7. Zināt skolotāja profesionālās ētikas kodeksu	7.1 Ievērot pedagoģisko morāli ar skolēniem, skolotājiem un sabiedrību kopumā.
8. Pilnveidot profesionālo kompetenci	8.1 Regulāri veikt sava darba vērtējumu un analīzi. 8.2 Paaugstināt profesionālo meistarību.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi:

Organizatoriskie – mācību organizatorisko formu daudzveidība Fizikālie - nav Bioloģiskie – nav Ķīmiskie - nav
--

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai:

Sociālā līdzdalība, demokrātija, tolerance

Prasmes:

Kopīgās prasmes	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • prasme izvēlēties un pielietot atbilstošas mācību metodes un organizācijas formas; • prasme analizēt un izvērtēt savu pedagoģisko darbību; • prasme pamatot savu un respektēt citu viedokli; • prasme attīstīt emocionālo inteliģenci; • prasme motivēt skolēnus radošai darbībai; • prasme organizēt drošu mācību vidi. 	<ul style="list-style-type: none"> • prasme ietvert aktualitātes mācību procesā; • prasme spēt integrēt dažādu zinātņu sasniegumus; • prasme spēt analizēt sociālos, ekonomiskos un politiskos procesus; • prasme organizēt veselību veicinošu skolas vidi; • prasme integrēt ekonomikas, ētikas, veselības un pilsoniskās izglītības jautājumus. 	<ul style="list-style-type: none"> • prasme iegūt, analizēt, atlasīt un izmantot informāciju; • prasme veidot savstarpējās attiecības ar skolēniem, kolēģiem, skolēnu vecākiem; • prasme plānot, organizēt savu darbu.

Zināšanas:

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Pedagoģija			
Psiholoģija			
Veselības izglītība			
Ētika			
Pilsoniskā izglītība			
Ekonomika			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Arturs Medveckis, Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Sociālo zinātņu un vadības katedras vadītājs, lektors
- Ārija Kolosova, Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Sociālo zinātņu un vadības katedras docente, studiju programmas “Sociālo zinību skolotājs” direktore
- Evita Zabothe, Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Sociālo zinātņu un vadības katedras laborante, studiju programmas “Sociālo zinību skolotājs” direktores palīdze
- Ārijs Orlovskis, Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Sociālo zinātņu un vadības katedras lektors, Civilzinību centra vadītājs
- Olga Glikasa, Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Dabas zinātņu katedras docente
- Ilze Miķelsone, Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Pedagoģijas un psiholoģijas katedras docente
- Daiga Muižule, Liepājas Raiņa 6. vidusskolas ētikas skolotāja
- Iriša Otrupe, J. Čakstes Liepājas 10. vidusskolas civilzinību, filozofijas, politikas un tiesību zinību skolotāja, Liepājas skolu vēstures un sabiedrisko priekšmetu skolotāju metodiskās apvienības vadītāja

- Juta Birzniece, Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskolas ģeogrāfijas un ekonomikas skolotāja. Liepājas pilsētas ekonomikas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja
- Valda Čakša, Rēzeknes Augstskolas Vēstures un filozofijas katedras lektore, M. Paed., Sociālo zinību skolotāju tālākizglītības centra vadītāja
- Daina Larmane, Vidzemes Augstskola, Sociālo zinību skolotāju tālākizglītības kursu programmas vadītāja
- Inta Māra Rubana, LSPA profesore, Dr. Biol.
- Liesma Ose, SDSPA Attīstība docente, M. Paed.
- Ausma Golubeva, LU lektore, M. Paed., studiju programmas “Sociālo zinību skolotājs” direktore
- Ginta Avotiņa, Kalnciema vidusskolas direktore, ekonomikas skolotāja, M. Izgl. Zin.
- Andris Kupšāns, Daugavpils Universitāte, Humanitārās fakultātes Vēstures katedras lektors, papildspecialitātes “Sociālo zinību skolotājs” direktors

Konsultanti:

- Roberts Veits, Mācību prorektors Liepājas Pedagoģijas akadēmijā
- Alda Ņestere, priekšnieces vietniece pedagoģijas jautājumos, Liepājas pilsētas Izglītības pārvalde
- Edgars Grīnis, nodaļas vadītājs, Vispārējās izglītības departaments, Izglītības attīstības nodaļa, LR Izglītības un zinātnes ministrija
- Aivars Opincāns, vecākais referents, Vispārējās izglītības departaments, Izglītības attīstības nodaļa, LR Izglītības un zinātnes ministrija
- Rita Ozola, arodbiedrības valdes priekšsēdētāja, Liepājas Pedagoģijas akadēmija
- Vita Diķe, skolotāja, Zemgales vidusskola
- Inta Jorņiņa, mācību pārzine, Jelgavas Spīdolas ģimnāzija
- Viola Narbuta, mācību pārzine, Liepājas Raiņa 6. vidusskola, Sociālo zinību atbalsta skola
- Dina Kundziņa, vēstures sociālo zinību skolotāja, Bārtas un Kalētu pamatskolas (Liepājas rajons)
- Vija Rudiņa, civilzinību skolotāja, mācību pārzine, Aizkraukles 2. vidusskola
- Mihails Siņicins, ekonomikas skolotājs, Mazsalacas vidusskola, lektors, Vidzemes augstskola
- Aija Tūna, programmu koordinatore projektā “Cilvēks sabiedrībā”, Sorosa fonds Latvija

Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes eksperts:

- L. Jonāne, Rīgas Tehniskās koledžas Vispārējo studiju katedras vadītāja